

Na se jaha na n'a daa ni

Ka taa je dannaya la
Grandir dans la foi Livre I

25 Etudes bibliques
en langue mamara

Na se jaha na n'a daa ni

Ka taa jε dannaya la
Grandir dans la foi Livre I

---

25 Etudes bibliques
en langue mamara

Na se paha na n'a daa ni

Grandir dans la foi

25 études bibliques en langue mamara

Première Édition - janvier 2010 Révisée 2015

Copyright © 2010, Association pour la promotion de la langue mamara, BP 19, Koutiala, République du MALI.

Tous droits réservés

Toutes les citations bibliques sont extraites du Nouveau Testament en langue mamara, Copyright © Wycliffe Bible Translators 2005, en coopération avec l'Église Chrétienne Évangélique, République du Mali. Avec permission.

Na se ɲaha na n'a daa ni

1-5	Yafa
6-10	Wari Keree
11-15	Ɗaarigana
16-20	Kpuun Keree
21-25	Sefɛɛɛ ni na Mayɛ Tirige

Kalaatɔɔɔ ka bɛɛri kodorogoo :

1. Kile-ɲereɛɛ.
2. Yɔri wu kalaa.
3. Yegeye kaguro pye.
4. Ɗahajuuro ti kalaa.
5. Na fungɔnyɔ yi faa faa jomɔ pu
ɲaarigana li na.
6. Ɗuɲɔ feni kalaa.
7. Kile-ɲereɛɛ.

Kalaatɔɔɔ 1

Yafa

Macoo kitabu wu 6:5-15 wu kalaa.

Kafila wu funɔɔ jomɔ pe: Dii wèe d'a yaa na Kile jɛeri wɛ?

Yegeye

1. Jɛerigana leke na Farizheen p'a Kile jɛeri wɛ? (5)
2. Kapuɔ keke na Farizheen p'a pu wo jɛerege ki pyi wɛ? (5)
3. Kuduun tuugo keke wèe di daa Kile jɛerege funɔɔ ni wɛ?
4. Na saha ni Yesu wo jɛerege ki ni jaha yanmuyɔ wèe da yaa na jɛeri Kile mu wɛ? (9-13)
5. Wèe ba yu na Kile w'a yafani wu mu wèe wo nibyii ya yaa na pye leke wɛ? (14, 15)

Jahajuuro

N'a daa koo ni Kile jɛerege jɛ li bu daan ma mu wɛ, fanha kaa li jɛ li. Yesu ya pye wèe mu jaha sheshɛere nijere w'à yaa na jaari na sahanɔ ni temu ni ge.

Yesu wu jɛ fanhaya yi bæri fɔɔ na jɛ Kile Ja wu bɛ. Wee ya kaa la shiishin pye ni wu ya wu to Kile jɛeri wɛ. Yesu ya Kile jɛeri na yaligee kan sipyiire ti mu, na yama fɛɛ cuuɔɔ na jinaa fɛɛ bɛ cuuɔɔ. Yesu ya Kile jɛerege pyi ni jɛɛɛɛɛ ni wɛ ; ga w'a Kile jɛeri wu gbovɛɛ pu be mu. Korikoritige ki be na w'a Kile jɛeri. Fɔɔ nɔɔɔ be wu wa na Kile jɛerege pyi wèe mu na wu yaha fugba wu ni. Kile-jɛerege kapuɔɔ k'a pɛɛɛ, lee wuu na w'a

Kile jerege ka yaha wu kalaapiire te ni wèe mu, wèe ya yaa na kemu ce juro feni ge.

Kee jerege ki funjo ni wèe ya li shaa Kile mu na w'à yafani wu mu ma na jo ba wèe be ya yafani wu sipyiinii mu we. Kile koo li fanha tataga ki wa Kile jerege kee bu ma ja ma na ba ja Kile koo li para li be taan ya? Kile wu fanha kan wu beeri mu konho wu pye Namaa ni Cèe, jerege ya daan pimu ni ge.

Juro feni kalaa: Macoo 6:12

Kalaatogo 2

Yafa

Macoo Kitabu wu 18:21-35 wu kalaa.

Kafila wu funjo jomɔ pe: Kapyebye nijaara baa foɔ.

Yegeye

1. Jaha wo yegeye Pyeri d'a pye Yesu na we? (21)
2. Jaha wo joshogo Yesu d'a kan Pyeri mu yafa koo ni we? (22)
3. Jerege tuugo keke Kapyebye wu d'a pye saan wu mu we? (26)
4. Kapyebye wu d'a jaha pyi wu wo foo foɔ wu na we? (30)
5. Te nahashere shuun we te ni wèe da yaa na teke jaha bulo? Jaha na we?

ᐅᐱᐱᐱᐱᐱᐱ

We xuu we ya wèe yari kᐱᐱᐱᐱ na tuun bᐱᐱᐱ ni na saha ni wèe wo caᐱa bᐱᐱᐱ wo kᐱᐱᐱᐱᐱᐱ ki ni. Kᐱᐱᐱᐱᐱᐱ wu niᐱᐱᐱᐱ t'a jé saan wu ni, a wu yafa wu mu. Tuun wekᐱ ni wee bᐱ bi yaa na yafa wu wo foo fᐱ wu mu ge a wu li she fᐱᐱᐱᐱ. Sipyii piimu p'a pye kee keree kii sᐱᐱᐱᐱ ge, a pee bᐱᐱᐱ logoo di yᐱᐱ wu tᐱan.

Kile ya wèe wo jurumu wu yafa wèe mu. wu ya ta pye fanhaxhᐱᐱᐱᐱ yafa wᐱ. Wèe wo niᐱᐱᐱ yafa wu niᐱᐱᐱᐱᐱᐱ ᐱᐱ fanhaxhᐱᐱᐱᐱ ni se baara yafa. Wee ya ta pye Kile wo yafa wᐱ. Wù bᐱᐱᐱ pu we saan we kᐱᐱᐱᐱ ᐱᐱ, se bᐱᐱᐱ bye wu ni, ni já wu kᐱᐱᐱᐱᐱᐱ wu le kaso ni, ga wu ya ta li pye wᐱ. Sipyia ya yaa m'a ma taanga bᐱᐱᐱ koo ᐱᐱᐱᐱ wᐱ. Wèe bᐱ ya kakuuᐱᐱᐱ tuuyu bᐱᐱᐱ pyi wèe wo Kile ᐱᐱᐱᐱᐱᐱ ti tuun wu ni. Yesu ya yafa wèe mu na funᐱᐱᐱ bᐱ wᐱ wèe wo kakuuᐱᐱᐱᐱ ki na na wèe shᐱ ᐱᐱᐱᐱ wo kanhama pu na mana jo wèe sanha jurumu pye ᐱᐱ wᐱ.

Lemu Kile ya zhaa wèe bᐱ mu ge, lee li wa na wèe p'a yafani wuyᐱ mu, kᐱᐱᐱᐱ wù Kile koo li da se ᐱᐱᐱᐱ na.

ᐅᐱᐱᐱᐱᐱᐱ fᐱᐱᐱ kalaa: Macoo 18:21,22

Kalaatɔɔɔ 3   Yafa

Luka Kitabu wu 6:27-38

Kafila wu funɔɔ jomɔ pe: Mu funɔɔ ɲɛ sipyii p'a lemu pyi ma mu ge ma be w'a lee tuugo pyi pu mu.

Yegeye

1. ɲaha ni wèè d'a yaa na wèè laɲivɛɛ pu sarani wɛ? (27)
2. Sipyii pimu p'a yaaga shaa wèè mu ge, ɲaha wèè d'a yaa na byi pu mu wɛ? (30)
3. Wèè bu da li feni na sipyiiire ti da wù pɛɛ ɲaha, wèè d'a yaa na byi pu mu wɛ? (31)
4. Wèè ya yaa na wèè pɛɛn ni wèè ɲimɛɛ co cogana leke na wɛ?
5. Yesu d'a kalaa tuugo keke kan naha wèè mu kee na wèè wo kalɛɛɛ ki xaala wɛ?

ɲahajuuro

Na saha ni ceepuuro ni, we xuu we ya waha. Kitabu w'a yi yu na wù pɛɛn pu tàan wu mu. Na wèè yaha wèè sanha Kile ce we wèè be pu bye Kile wo pɛɛn. Kile ya yafa wèè mu Yesu shishan pu fanha ni. Nɲaa wèè mɛɛɛ ya yiri na Kile napiinɛɛ. Ni Kile be na yafa wèè mu wɛ, wèè bi sanha lee ta wɛ. Sipya ya wu loyiri kɔri tuun beeri ni, ga Kile di yafani tuun beeri ni. Kalaa weke ne ta we xuu we ni ge, wee wu wa mɛ: Na: kasaanɲaa keke sipyii p'a byi ne mu ge, ne be wu la le naye ni, di da kee tuugo pyi na sipyiiɲii pu mu na taanɲɛɛ fara na pɛɛn na le lemu l'a waha ceepuuro na ge. Kile ya li shaa wu nagoo mu na wèè pu wee kɔɔɔɔ lɔ wèè wo kapyegɛɛ ki beeri ni.

ɲunɔɔ feni kalaa: Luka 6:37

Kalaatɔɔɔ 4 Yafa

Efese Sheen wo 4:25-32 kalaa

Kafila wu funɔɔ jomɔ pe: Yee da yafani yiyemu.

Yegeye

1. ɔaha na wèe da yaa na can yu wù sipyiiiniine mu we? (25)
2. Ta loyiri ne Jurumu ya? (26)
3. Kaɔɔɔ keke na Pɔli ya yu na wù da kapyeɔe pyi ni wu zɔɔɔ pu beeri ni we? (28)
4. Jomɔ peke tuugo ki ne ki ya yaa na fɔro wèe ɔɔɔ ni-i we?
5. ɔaha wo keree n'a daa fee ya byi kiimu k'a Kile Munaa luu yirige we?

ɔahajuuro

Wèe da can yu wùye mu ma li kaɔɔɔ pye wèe beeri pu ne ceepuuro ti yatenyè ya. Wèe wo tɔhene ba loyire l'a foro wèe wo yafa baara ti ni, wèe ni wùye te ni. Wèe wo yafa wu beeri wu ne na kaa li lo yaha na cabaya sigee. Ma li ta be Kitabu w'a jo na Yesu ya yafa wèe mu na funɔɔ wɔ be wèe wo Kakuuɔɔ ki na. Wu ya ta wèe co ni kee ni we, Yesu jo na wèe pu wee fe taanni. Kitabu ya li jo na: sipyaa sipya wu ne wu ya sɔɔ labye na we, na weefɔɔ ya yaa ni li be ni we. Kapyeɔe k'a sipya wo buloro ni, w'a se ja be wuyè taan, na se na ɔɔgi be wu sipyiiinii na. Saafɔɔ ya ja Yesu nidaan pye tuun wa shishiin ni we. L'a sha wèe mu na wèe be p'a yafani wù sipyiiinii mu mana jo ba Yesu ya wèe wo kakuuɔɔ ki yafani wèe mu we w'a kiimu pyi caɔa beeri ge.

ɔuɔɔ feni kalaa: Efese Sheen 4:32

Kalaatɔɔɔ 5 Yafa

Kolose Sheen wo 3:12-17 kalaa.

Kafila wu funɔɔ jomɔ pe: Kirisita ya yafa yee mu yafagana leke na ge, yee be p'a yafani yeye mu.

Yegeye

1. Na saha ni we kuu we ni Yafagana leke na wèe d'a yaa na yafani wùye na we? (12-13)
2. Jaha ki da ba wèe pinne ni bye nigin we? (14)
3. Jaha kaa na Kirisa d'a wèe yiri we? (15)
4. Jaha d'a yaa na tiin wu zɔɔɔ pu na we? (15-16)
5. Na Kile Kafila wu yaha wèe zɔɔɔ pu na jaha wèe d'a yaa na pyi we? (16)

Jahajuuro

Kiriceenre je jɔɔɔ baa kaa we, Kile wo jahabuloo pu je pii. Ali ma li ta be wèe ya tii we, wèe mege ki je na Kile wo fefeere sipyii ni wu taanpiine. Yee meye ye beeri wuu na Pɔli ya yu ni wèe ni na w'à ceme pyi, wù da wùye tirige, wùye dege fungɔɔɔ di bye wù mu.

Fɔ taashiine li ni Eden nakɔ wu ni wèe sefelee p'a Kile jɔmæe yaha, wèe beeri wo tashenge ki bye jahanama na ki ni, ga Kile ya mazho kan wèe mu maafuu Yesu shishaan pu baraga ni na wèe koo li caanna jeri alijine wu ni.

Lee wu na wèe da se jaha na, wù bye Yesu wo ceme pu cevee tuun beeri, taanra di bye wu zɔɔɔ pu na, na jaha tii wèe sipyiinii pu beeri na. Lee da ga já bye bada we fo wèe bu sɔɔ na yafani wùye mu. Cebooloo na saha ni Yesu wo taanpege ki ni wèe mu, caɔa beeri wèe ya yaa na baraga teri Kile na.

Jɔɔɔ feni Kalaa: Kolose Sheen 3:13

Kalaatɔɔɔ 6

Wari Keree

Timote nizhiime: 6:6-10

Kafila wu funɔɔ jomɔ pe: Yara le li wa ma mu ge,
lee li ma yaa. Wari la keree.

Yegege

1. ɔaha wo kuduun wu wa Kile niifyara funɔɔ ni we? (6)
2. ɔaha ni sipya d'a pa koɔɔ na we? (7)
3. Sipyii piimu pu wa li feni p'i bye naafuu feɛ ge,
ɔaha di pee ta we? (9)
4. Kile Kafila da ɔaha kaa pye kakuuɔɔ beeri ɔɔɔɔɔɔ we? (10)
5. Mu zɔ ya taan ni ma keɛe yaɔmuɔɔ ni nime ya?
Dii mu d'a le ce we?

ɔahajuuro

Sipya Kile ɔii fyaara ya jeni ni wu keree pyegana ni wu naafuu ni. Niɔaa wo kafila wu ni, yafiin ya ka na Kile nagoo da ba niifeere pye naafuu feere ni kelee funmɔ ni we. L'a ka be Kile kafila ni, na w'a yaa na baari pye ni wu keye ni kɔnhɔ di yaaga ta di wati be teɛi.

Ga Kile kafila da wu funɔɔ to be na wu ganha ba wu niifeere beeri pyi wari kaa ye na we. Na maye funɔɔ kɔɔn wari kaa na tun beeri ni, lee Kile kafila ya byi wari taanɔeɛge. Ma bi niifeere pyi wari ye kaa na, lee na ba ma sanha lii n'a daa ni Kile be na. Kɔnhɔ lee ga bye we, w'a yaa na Kile peɛɛ ni wu keɛe yaaga ni na guri be na baari pyi na Kile ɔeeri wu wu teɛi wu da yaaga taa na wo niifeere pyegana ɔɔ.

ɔuɔɔ feni kalaa: 1 Timote 6:10

Kalaatɔɔɔ 7 Wari Keree

Luka 12:13-21 wu kalaa.

Kafila wu funɔɔ jomɔ pe: Nafuufɔɔ nahanahaɔa.

Yegeye

1. ɔaha we ná we di zhaa Yesu mu na wu lee pye wu ni wu ceboroná wu te ni we? (13)
2. Wèe da yaha na wùye kaseri jaha na we? (15)
3. ɔaha wo fungɔɔɔ ki bye nafuufɔɔ wu mu le talene le jo funɔɔ ni we?
4. ɔoshɔɔɔ teke Kile da kan wu mu we? (20)
5. ɔaha Kile d'a zhaa wèe mu wèe wo nafuu fèere ti funɔɔ ni we?

ɔahajuuro

Sipya bu li ja na wee ya ɔɔɔ wu sipyiinii pusamaa na, funwɔɔɔ ma wu ta na Kile wa wee naafuu wu kan wu mu. Pee sipyii pu mu, le yahagana nizaana je pu yepyaa wo baari fe ga pu ya li ce na Kile w'a fenhe jiiifèere kan pu mu na guri na yanmuyɔ be kan pu mu pu yi pye Wee Kile jidaan we. L'a ka Kile kafila ni, na Kile wu je wèe keje yanmuyɔ yi beeri fɔɔ. W'a yi kan wù mu kɔnhɔ wù da Kile pele ni yi ni. Lee na w'à yaa na wùye funɔɔ kɔɔn wù keye yanmuyɔ yi pyegana na: wari, shinma yatɔɔɔ beeri. We naafuu fɔɔ bi yaa wu fenhe Kile pele ni wu wo da wu beeri ni, na guri Kile yege wu nibyii na: funmɔ fèe, naxhugoshaa, cirimee ni Kile wo kapyebyii shizhaa na. Ga lee ya ta tigi wu funɔɔ ni we. Me, wèe ya wɔɔɔni Kile ni na wu xake luu tuun beeri ni, ni wù ya wùye funɔɔ kɔɔn ni wù sipyiinii pusamaa ni wu naafuu pyegana na we.

ɔunɔ feni kalaa: Luka 12:15

Kalaatɔɔɔ 8 Wari Keree

Macoo Kitabu wu 25:14-30 wu kalaa.

Kafila wu funɔɔ jomɔ pe: Talene lemu l'a jo na nahatii wari kegaanja pyevee pu na ge.

Yegeye

1. Ɓaha kafɔ d'a pye wu kapyebyii pu mu we? (14-15)
2. Ɓuɔɔ keke na kafɔ ya laɔɔ ki pyi wu ya ta pu beeri wo tahaa ki taanna we? (15)
3. Kapyebyii pu d'a Ɓaha pye ni kee laɔɔtahaa ki ni we? (16-18)
4. Ɓaha wo ɔshɔɔ kafɔ wu d'a kan wu kapyebyee pu mu we?
5. Ɓahasheshere teke feni we da ya na taha we?

Ɓahajuuro

Kile ya sicuumɔ ni fanha kan sipya mu ni ɔii sicuumɔ nixɔbama be. Na fara lee na sipya wa shishiin be wa Kile puga ki ni, ni wu ya laɔɔ da kan weke fɔ mu we. Ga w'a wu beeri wo tahaa ki kaan wu mu na saha ni wuye nidaan ni we be wo se wu ni. We xuu we ni Kile ya ta taha taanri wu taanna we. Ma bu wee cepuuro ti be lo we beeri ya ta taanna we pii ya pele pii na, pii d'a tɔɔɔ pii na, pii be da ɔaɔa pii na lee beeri ɔe Kile wo baari. Lee wuu na ni ma sɔɔ maye kaa na m'a yaa na sɔɔ Kile be wo laɔɔdaa nigaan li na mu. Ma d'a wu nidaan pyi ni li ni kɔɔɔ ma di ba masɔɔ ta ɔahajuuro caɔa ki na Yesu mu. Ɓɔɔ wu ɔe wu ya masɔɔ feni we? Sipya ya sɔɔni na saha ni ma nibyii ni. Ma bu niguunɔ pye ma yogo na jo na ma jaagi, ma bi nijene be pye ma na masɔɔ ta. Wu la le wuye ni kɔɔɔ we wo ɔahajuuro caɔa ke Yesu mu gaan bu bye wu cajaanja caɔa we, ga k'i ba bye wu masɔɔ caɔa ni wu ɔuyirige caɔa. Kile wu lee pye ne ni yee beeri mu.

Ɓuɔɔ feni kalaa: Macoo 25:29

Kalaatɔɔɔ 9

Wari Keree

Marika kitabu wu 12:41-44 wu kalaa.

Kafila wu funɔɔ jomɔ pe: Naxhugoshɔ wu Kile yakanga.

Yegeye

1. ɔaha Yesu d'a na wu nideenge yaha Kile puga ki nahagbaa na we? (41)
2. Wari juu naxhugoshɔ wu d'a le keshi wu ni we? (42)
3. ɔaha Yesu d'a jo wu kalaapiire ti mu wee wari wu le wuu na we? (43-44)
4. Ta yi ne can yepyaa na naxhugoshɔ wu warileme w'a nehe pu beeri wo wu na ya?
5. ɔaha na Yesu d'a masɔɔ kan naxhugoshɔ mu na toro pusamaa taan we?

ɔahajuuro

Kireceenre funɔɔ ni, sipya ya wu cepuuro ti kan Kile baari na, lee ya faha wu mu wu wu kabyaa kan na. Ma na jo w'a li na Macoo 19:21 ni Yesu ya li sha levɔɔ wu mu na wu wu

yanmuyɔ yi beeri pere na wu kabyaa ki kan funmɔ fee mu ge, a levɔɔ wu luu di yiri ma li kanɔɔ pye wu bi li ta na wee ya fo wu kabyaa ki ni. Wèe Mamalaa labye beeri wu ne faa.

Jaagipyii ni yatɔɔɔ maravee nɔneheme ya ta nehe wèe ni we.

Faapyii wo warifyen nida w'a cere bani faa yanmuyɔ ya shuu xuuni we. Lee wuu na wèe ya wùye yaha funmɔ fee tuun beeri, a lee di bye be kanɔɔ na wèe pye bee wù keye na waha xuuni wu na já leke be pye ge, wèe ma lee be she na yaaga wa we.

We naxhugoshɔ we ya kalaa kan wèe mu na Yesu mago je nɪnehene na we, ga nifenhene leke li wa ma mu ge, m'a Kile pɛlee ni lee ni. Wèe ya Kile duba ta na saha ni wu looloda li ni w'à lemu kaan wèe mu ge Fefere Muna li gbɔɔɔ ni ge.

ጊግጋ feni kalaa: Marika 12:43

Kalaatɔɔɔ 10

Wari Keree

Korente Sheen shuun wo 9:6-13 wu kalaa.

Kafila wu funɔɔ jomɔ pe: W'à yaa na keɔe mugi wu yataa na na gan pyi.

Yegeye

1. Dii w'à yaa na yaaga kaan Kile mu we? (7)
2. Mii wù keye yaɔmuyɔ ya yiri we? (9)
3. Korente sheen wo degi wu bi naha ni naha ɔɔgi we?
4. Tagana leke na wèe da Kile wo sama pu ta, na pu kaan wu sipiijni piitiilee be mu we?
5. Na egilisi watii tege ni wèe keɔe yara ni ta wèe be ya lee tuugo pyi wèe wo eglisii pu mu? Naha na we?

ገahajuuru

Na saha ni we kafila we ni, wèe da ja Kile wo saama pu ta ma ta wù ya foro le fiin we. L'a ka na: "Wemu bu shinma nifenhene nugi, shinma nifenhene ma da ba gon, wemu shiin bu shinma nɪneheme nugi, shinma nɪneheme weefɔ da ba gon." W'à wù keɔe yaɔmuyɔ kaan Kile mu tuun beeri ni ni luu saanna ni, Kɔnhɔ Kile be da duba nɪneheme kaan wù mu.

Bani, yaɲmuyɔ yemu beeri yi wa wu mu ge, yi beeri je Kile wo nigaanya. Wu d'a li shaa wu mu be wu da wu pele ni yi ni. Sipyaa ya saama pemu pyi ni wu keye yaaya ni ge, lee ya n'a daa fee pii keree yari, na guri na peene be teri Kile na. Lee na Kile kafila w'a Kile nagoo pu logoo wari pu da saama pyi ni pu keɲe yaɲmuyɔ ni tuun beeri ni.

ɲunɔ feni kalaa: 2 Korente Sheen 9:6

Kalaatɔɔɔ 11

ɲaarigana

Efese Sheen 5:8-20 wu kalaa.

Kafila wu funɲɔ jomɔ pe: W'a ɲaari kpeenge na, wu ganha ba ɲawɔɲɔ wuu wuɲe na ni duven ni we.

Yegeye

1. Dii we d'a pa kpeenge na we? (8)
2. Kpeenge nagoo je dii we? (9)
3. Na saha ni werisee 11 wu ni ɲaha we d'a yaa na byi we?
4. We Kafila we kori jo «Yiri ɲmunumɔ na mu we w'a ɲmunɔ ge»?
5. Yi kakuuɲɔ taanri she duven gbaara ya kiimu no yi wo sipyaa wa na ge.

ɲahajuuro

Yesu kapana koɲɔ na, li kapugboɲɔ ki wa me: na pa mazɲɔ kan koɲɔ sipyii mu na kpeenge ki paha laha nibiige ki na. We beeri pu bye Shitaanni wo nibiige ni. Ga Kile wo niime wu fanha ni we ya yiri ɲɲaa na kpeenge nagoo. Be sanha

bye ja kpeenge ni nibiige te ni we, bani xuu wemu ni kpeenge je ge, nibiige ya ja yere wa we. Lee wuu na laraga ya yaa na pye kpeenge nagoo wo kapyegee ni nibiige nagoo pu wo kapyegee ki te ni. Ke konjo ke sipyii ya nmunoo Kile shaara kabaŋa na jawohɔ be di je pu na Kile kabaŋa na. N'a daa fee ya yaa na jawohɔ wuu puyɛ na ni duven ni we, lee je jurumu. Sipyii pii ya gbuu konho pu puyɛ funho wo pu yahagana na, ni pu nibyii na, lee je na mayɛ faanna. Sinme pu ba ma yaha ma na li ta mayɛ taan wa sanha. Pee ya gbuu konho p'i fundaga ta. Kile Munaa wo fundaga ke we n'a daa fee ya yaa na zhaa caŋa fara piige na sinme wugo be we. W'a baraga teri Kile na keree beeri wuu na ma li kapuho pye wee wu wa we Kafoo na we keree be ce mu.

ɔɔho feni kalaa: Efese Sheen 5:15

Kalaatooɔɔ 12

ɔɔaarigana

Filipe Sheen 4:4-9 kalaa.

Kafila wu funho jomoo pe: Kaa kaa lije can ge,
Peeje ya daa kaa lemu beeri ni ge.

Yegeye

1. ɔɔaha na Pɔli ya yu na we pu fundaga ta we? (4)
2. Cogana leke na we d'a yaa na wu ceboloo pu co we? (5)

3. Ɔaha wèe d'a yaa na byi wèe wo funɔɔnɔɔ
tuun wu ni wɛ? (6)
4. Ɔaha wo kaa l'a da ba wèe zɔɔɔ pu mara
Yesu na wɛ? (7)
5. Ɔaha ni Ɔaha kaa l'a yaa na wèe zɔɔɔ pu ɔi wɛ?

Ɔahajuuro

Tudunmɔɔ Pɔli ya li shaa wèe mu na wù fundaga ta, yee jo wu ya li shɛɛ na kanhama ɔe Pɔli na-ɛ dɛ! Tuun wa ni Pɔli yɛpyaa ya Kile ɔeri wu wo waha wa na a Kile di wu ɔɔ shɔ na: «Nɛ wo niime wu na ma yaa.» Sipyaa ceɔpuuro fanha ya xɔ. Yama kelee xu kelee java, na já yatengboyo nɔ wèe na, na funzha guuɔɔ bɛ nɔ wèe na. Lee Pɔli ya cɛ na wèe Ɔaha tii Yesu yɛ nigin na wèe wo keree ki bɛeri na. Wee wu ɔe se wu bɛeri fɔɔ we, wu na já wèe wo kanhama tuuyu yi bɛeri lɔ laha wèe ɔuɔɔ ni. Wèe ganha bu gori yaha na wuyɛ funɔɔ kɔɔn gbee ni wèe wo kanhama keree ni ma na jo tɛɛɛɔɔ ɔe wèe na wɛ, kelee wèe tɛɛɛɔɔ wu ya jaani keree bɛeri na wɛ, ga wù dà li na, na kaa kaa wèe ya shɛ yaha Yesu korikori tige nɔɔ ni ge, na wèe na keɔe taceɔɔ ta lee na. Kaa leke l'a yaa na wèe Ɔaha taan ge, lee li wa mɛ: wèe wo jurumu keree kelee wèe wo ceboro wa wo jurumu keree, bani wu bɛeri ɔe nigin Yesu na. Yesu yɛ nigin w'a já ɔariɔe kan sipya mu, ni Yesu ɔe ni ma ni wɛ, Kile Munaa bɛ wa ni ma ni wɛ. La waha ma já ɔariɔe ta. Wèe bu sɔɔ na wù n'a daa taha Yesu na wu na Kile wo loɔɔe li kan wèe mu lee yɛ bɛ wɛ, Kile yɛpyaa na bye ni wèe ni.

Ɔuɔɔ feni kalaa: Filipe Shɛɛn 4:8

Kalaatɔɔɔ 13

Ɓaarigana

Yakuba kitabu 3:1-12 kalaa.

Kafila wu funɔɔ jomɔ pe: Na já ma ɔɔ na.

Yegeye

1. Ɓaha na wèe di ya yaa na fogolo karamɔɔɔɔ feni-i wɛ? (1)
2. Na saha ni we xuu we wo kafila wu ni, jɔɔɔ wu di ɔɔ sipya we wa fa wɛ? (2)
3. Ɓaha na Yakuba d'a ɔɔ nile taanna ni na nifenhɛfɛnhɛne ni wɛ? (5, 6)
4. Na saha ni wɛrisee 10 wu ni, wèe ya yaa na she ɔɔaha ni wɛ? (10)
5. Yee kakuuɔɔɔ shuun ɔɔahasheshɛɛɛ kan ɔɔnile na já kiimu ɔɔ sipyii na ge.

Ɓahajuuro

Na co Taashiine li na fɔ na ba ɔɔ nime na egilisi mago ɔɔ Karamɔɔɔɔ na. Ɓaha na Yakuba si dahaziiri dannu na go sipyii niɔɔhemɛɛ ganha bu bye karamɔɔɔɔ wɛ? Fɔ sipyii pi li ce na karamɔɔɔɔ t'a waha, na co kpuun feere na l'a ce na ɔɔahagbaa feere ya waha. Musa bye sipyitiime ga ɔɔahagbaa feere ti wuu na wu já jé Kana fiige ki ni wɛ. Ma li kanuɔɔɔ pye wu ya já sipyii pu wo n'a daa baara ti ni pu wo ɔɔmɛyahara ti xu wɛ. Kitabu w'a li jo na sipya loyire wo ya já Kile wo ɔɔidaan pye wɛ. Sipya ni wu ɔɔjomɔ pu beeri pu ɔɔ nigin. Kile ɔɔidan ya ceni wu Kafila wu feni. Ba na ɔɔ ma sipuɔɔɔ sorogo

sorogogana leke na ge, we cogo wu na sipya nile be na já kpoon ni puga ni kulo já. Póli ya li jo Efese shéen mu na shiige baara jomɔ ni ɲuɲɔ baa jomɔ ni kafila nɔɔyɔ be ya ɲɔ tajogo ni we, na yi sii y'a Kile sɔni ye !

Na wèe yaha Kile wo taanɲeɛge ki ni, w'à Yesu fe taanni ni wù wo nibyegee ki ni. Yesu ya yee 33 pye ɲiɲe ki na wu ya sipya sheshelɛ kelee na wu zɔ jo kelee na kafineye kelen na naɲmahara pyi we.

Can na nile ɲe yakuubaaga wèe ya na li kaseri ma na jo ba wèe ya wèe ɲii ki kaseri kaserigana leke na kagaanyaa na we.

ɲuɲɔ feni kalaa: Yakuba 3:10

Kalaatɔɔɔ 14

ɲaarigana

Yakuba kitabu 3:13-18 kalaa

Kafila wu funɲɔ jomɔ pe: Fungɔngɔ fɛere temu t'a foro Kile ni ge.

Yegeye

1. ɲaha k'a daa fungba fugɔngɔ fɛere ni we? (13)
2. ɲepɛen wo pya wu ɲe weke we? (16)
3. Fungɔngɔ fɛere te t'a foro fungba wu ni ge tee wo pya wu ɲe weke tuugo we?
4. ɲaɲiɲe wo pya wu ɲe weke we?
5. Fugba ni ɲiɲe ki wo fungɔngɔ fɛere ti teni teke w'a ɲaa egilisi wu funɲɔ ni we?

ገለጻ

Sipya kapyegee ya yu tuun beeri ni. We xuu we ni wèe ya li ja na fungጎጎ fèere t'a nጐ tayereye shuun na: Kile wo fungጎጎ fèere ni sipyii wuuro ni w'a tee pyi na ገገገ wuuro te. Kile wo fungጎጎ fèere t'a ገገገ kaa sipya mu, na fara lee na, ma bye fèfèe be.

Fungጎጎ fèere te ti wa ገገገ ki wuuro ti ge, tee ya sipya ገገገ yepere, tabaara, ገገገ ni beganhara na. Sipya we w'a ገገገ ki wo fungጎጎ fèere ti na ge, weefጐ ya wuye pele wu wo labye wu beeri fungጎጎ ni. Wa shishiin ya Kile pele we.

Wee sipya we ya kafineye yu tuun beeri ni na Kile wo can wu kaala. Tee fungጎጎ fèere ti tuugo ገገገ jinaa wuuro temu t'a foro shitaanni ni ge. Fungጎጎ fèere temu ya foro Kile ni ge, tee ገገገ ya ገጐ, tee fጐ ya sጐ nagaara na we.

Kile ገገገ bye w'a daan wu ni tuun beeri ni. Tee fungጎጎ fèere ti ya sጐ Farizheenyaa be na we, ti ya sipya ገገገ we. Tee fungጎጎ fèere t'a be shaa tuun beeri ni sipyii ni puye te ni. Sipya we w'a ገገገ tee na ge, weefጐ ya can yu ni taanra ni. Yee ya fungba wo fungጎጎ fèere te ni ገገገ ki wuuro ti beeri ce nime. Teke tuugo ki wa muye pyaa mu we? Fungba wuuro ti ya? Ta ገገገ wuuro te? Wù wùye pyaa wuuro ti yaha Kጐጐ Kile wuuro t'i tateenge ta wu funጐጐ ni kጐጐ wu kaa di daan Kile ni.

ገገጐ feni kalaa: Yakuba 3:17

Kalaatɔɔgɔ 15

Ɔaarigana

Pyɛeri nizhiime 3:8-17 wu kalaa.

Kafila wu funɔɔ jomɔ pe: Na ceme pyi.

Yegeye

1. Ɔaha Kile nagoo ya yaa na pye na saha ni wɛrisee 8 ni 9 ni wɛ?
2. Ɔaha wɛɛ ya yaa na yaha kɔnhɔ wu cazaɔɔa ɔa wu wo ɔiifeere ti funɔɔ ni wɛ? (10)
3. Dii w'ɔ ya yaa na sipyii ɔɔ shuu wɛ, pemu p'a yegeye pyi wu na, n'a daa keree na ge? (15)
4. Ɔaha wɛɛ d'a yaa na byi wɛ wu ba kanhama taa wɛɛ wo kasaɔɔa pyi wu na?
5. Ɔaha wo kanhama pu ɔe mu na nime wɛ:
Pee ɔe saama fe ya, ta kakuunɔ fe?

Ɔahajuuro

Kile nagoo wo baarigɔ wa we: ma Kirisa kaa jo wu sipyiiɔɔi samaa pu mu. Na fara Kile kafila juuro na ni seeriya wolo Yesu mege na, w'ɔ ya yaa na ɔa Kile kaa jo be ni nijaara ni losaana, ni peɔɔe be ni na ɔaha tii wu sipyiiɔɔi na. Jojemee p'a ba yu na: «Lee w'ɔ byi ge, lee mege ya nuri na toro wu nijoyo na.» Ɔiifeere bu dan ma na, tanngana beeri na, m'a yaa na ma jogana ce, na guri na ma keree pyegaɔɔa be kaseri. Ɔaha shesheere na, wu na ɔa wu ye kan na ɔaari koozinne ni, na can keree pyi ali lee ɔe ba wu leni be kanhama ni. Bani, lee pyegana l'a gbɔɔɔ teri Kirisita na.

Wù ba jaari mu, wù zɔɔ na pye jaɲiɲe na, na fara lee na,
wù da da wùye jaagi yafiin be na nige we.

ጊገጋ feni kalaa: 1 Pyeeri 3:17

Kalaatɔጎ 16

Kpuun Keree

Efese Sheen 5:21-33 wu kalaa.

Kafila wu funጎ jomɔ pe: Cèe yi kuu...Namaa yi beeri pu taan ni yi cèe ni.

Yegeye

1. Dii, cèe ya yaa na puyɛ tirige pu namaa pu mu we? (22)
2. Namaa da ya na jaaha pyi pu cèe mu we?
3. Tàangana leke na egilisi kaa ya tàan Kirisa mu we? (25)
4. Jaaha na ná d'a yaa na wu to ni wu nu yaha na nɔɔ wu sho na we? (31)
5. Dii ná d'a yaa na wu taanra she wu sho na we?

ገahajuuro

Cee na wuyɛ tirige wu poo mu ba egilisi ya wuyɛ tirige Kirisa mu we, kelee ná sho kaa na dan wu ni ba Kirisa ya taan ni egilisi wu ni we, lee je latii we fo Kile Kafila jomecoro.

Wèe ya yaa na lee kaa la shishiin pye kɔnhɔ di wùye kaa tàan sipya watii mu we. Kile jomejuu li je lii. Cee na wuyɛ tirige wu poo mu lee ya yaa na foro cee ye pyaa ni. Ga lee ya pye wu poo kelee sipyaa watii wo fanha kaa we. Le ya ná fungɔጎ baara shee wu ba wu sho kɔn kɔnhɔ di wu kuu.

Lee ninumo be na, ná wemu sho kaa ya tãan wu mu fo wu na wu kereye bæri naha shoñri we, wee ya kakuuno pye wuye pyaa ceepuuro na. Bani, cee wu wa ná sipyini, wu gbodige kaciige ki wa kii, w'a yaa na wu niifæere pyi ni wemu ni caña caña, ben tere fara tãan tere be na ge. Ayiwa sipya wemu ya li shaa di wu niifæere pye naniinge na wu puga ni wu sho ni ge, w'a yaa na Kile jomæe coní na, kawagaa ki yaha Kile keje ni wuye pyaa di da kee naha shoñri.

ጊጥጋ feni kalaa: Efese Sheen 5:21

Kalaatጋጋ 17

Kpuun Keree

Efese Sheen wu 6:1-7

Kafila wu funጋ jomጋ pe: Nጐጐpiire/Sefæe/Buloo/Kafæe.

Yegeye

1. ጊaha Pጐli ya jo Nጐጐpiire ti mu na ti da le pyi pu sefæe mu we? (2)
2. ጊaha wo jomæe Kile ya lo nጐጐpiire ti mu, ti bu so na ti sefæe pu jomæhe co we? (2,3)
3. Dii sefæe d'a yaa na pu nጐጐpiire bii we? (4)
4. ጊaha k'a sha buloo mu na naha ti pu kafæe na we?
5. Cogana leke na kafæe pu d'a yaa na pu buloo pu co we?

ጊahajuuro

We xuu we ya yu nጐጐpiiri yepyaa ko na nጐጐbileye be we. Ga lemu la fiinne ge, lee li wa me na sipya mehe bu le legana

bɛeri na wu wu sefɛɛ ɲumɛɛ co bani kile ni pee jomɔ p'a foro na ɲumɛɛ bɛ lɔ li pyevɛɛ pumu na: pu na shɪɲɛhɛmɛ ni ɲaɲɪɲɛ ta. L'a zhaa sefɛɛ pu bɛ mu na pu pu nɔhɔpiire ti bii na saha ni Kile ɲidaan ni, p'i pu taanni Kile ɲumɛɛcoro ni, pu dɔan ni pu ni p'i ganha da pya wa wo wa ni wɛ. Pu da nɔhɔpiire ti keree ɲaha shɔɔnri ni tiime ni can ni. Kile ya ɲuɲɔ fɛere kan nɔ mu wù shɔ na, kɔnhɔ wu da cee wu mago ɲɔgi, we cogo wu na Kile ya ɲuɲɔ fɛere kan kɔɔn fɔɔ bɛ mu kɔnhɔ wu wu nagoo pu bii ɲɔ. Pɔli wo tɛɛ li ni buloo bye ni tifahama ni wɛ, taanga yafiin bɛ di bye pu mu wɛ, pu bi jateni ma na jo yatɔɔyɔ. Lee bɛ na Pɔli di li sha pu mu na pu pu kafɛɛ ɲɔmɛɛ co.

Ceboloo wù ganha bu da baara pyi kɔnhɔ wu kaa da dan sipyii ni wɛ, ga kɔnhɔ wù kaa da dan Kile ni.

Wee wemu wu ɲɛ wù bɛeri wo ɲuɲɔfɛgbɔ wu ge. Kapyebye ya pɛɛɲɛ taa wu kafɔɔ mu tagana lemu na, wu bii wu kapyegɛ ki pyi ɲɔ ge lee tagana li na kafɔɔ wu bɛ ya pɛɛɲɛ taa wu to Kile mu, wu bɛ bu sɔɔ na kapyebye wu keree ɲahashɔɔri ni can ni tiime ni. Wèè bɛeri pu wù tayereye lɔ wu kapyegɛɛ ni na ɲaha tii wù sipyɪɲii na. Kiricɛɛnɛ wo kodoronɔ la li wa lee bɛ Yesu ya yi jo na we da wù sipyɪɲii pu bɛ wo kuduun wu jateni.

ɲuɲɔ fɛni kalaa: Efese Shɛɛn 6:4

Kalaatɔɔgɔ 18

Kpuun Keree

Marika 10:1-12 wu kalaa.

Kafila wu funɲɔ jomɔ pe: Gbaxɔɔɔ

Yegeye

1. Jaha na Farizheen d'a ke yegeye tuugo ke pye Yesu na we? (2)
2. Na saha ni werisee 4 wu kafila wu ni ta Musa ya gbaxɔɔɔ ti koo kaan me? Jaha na wu da li pye we? (5)
3. Na gbaga xɔ lee ma já pyi dɔdɔɔ dii we? (11,12)
4. Na pye ni ma shɔ wu ni cepuuro nigin lee kɔri je dii we?
5. Yee kakuuɔ 5 jo gbaxɔɔɔ ya kiimu nɔ yi wo tiinjii wa na ge.

Jahajuuro

Na saha ni Farizheen pu wo fungɔngɔ ni, sipya ya ma tanga shaa tuun beeri kɔnhɔ wu da wu jidaan keree pyi. Farizheen pu bi Musa wo tɔ wu kitabu pu ce, pu bi li ce be na kitabu ya jo na ná ni wu shɔ je cepuuro nigin. Beeri ya ce na cepuuro ya já taa we. Kamawenje ke kaa Musa ya yu ge, kee bi jaha tii ni cee pu wo tanga ki ni, ga ki bi ta na taanga kaan gbaxɔɔɔ mu we. Kile wo fungɔngɔ ki kaa ke gbaga shizhaa na na: ná ni wu shɔ ganha bu laha puye na we, kaa li bu waha wahagana beeri na pu yi jaha shɔɔri ni yafa ni pu gori shiizhan bani yee Kile Kafila w'a yu. Kile ya ta sɔ ja gbaxɔɔɔ na we. Lee na Kile jo na ná ni cee beeri je nigin kaa lemu je jurumu cee mu ge, lee je jurumu ná be mu. Ná we kelee cee wa beeri bu gbaxɔɔɔ kamawenje ka na da gbaha katii jé, weefɔɔ ya jurumu pye Kile jaha tãan xɔ.

Gbaxɔɔɔ kapuɔ je tiinbara. Kile ya tee yogo yu. Yee beeri ya li ce na wèe wo gbaxɔɔɔ t'a foro cee wu bi je pya ta we, kelee wu nagoo pu beeri na byi Fuceɛɛɛ. Joɔɔ wu wa pya kaan we. Ná fara cee na wa shishiin kapuɔ ya pele yi ni we. Lee wuu na wèe ya yaa na tãan ni wùye ni na keree ki beeri le Kile keje ni, wee wemu w'a nagoo pu kaan ge.

Juɔɔ feni kalaa: Marika 10:9

Kalaatɔɔɔ 19 Kpuun Keree

Tite 2:1-10 wu kalaa.

Kafila wu funɔɔ jomɔ pe: Nɔhɔlee /celee/Levee.

Yegeye

1. Tuduro teke Pɔli ya kaan Tite mu na wu tee jo nɔhɔlee pu mu we? (2)
2. Yere leke Pɔli d'a kan Tite mu na wu lee kan celee pu mu we? (3)
3. Tite yepya d'a yaa na wuye co cogana leke na na naha tii pee sipyii pe na we? (7)
4. Wee kalaa we beeri d'a kan pii sipyii pii mu karuɔo keke na we?
5. Yere leke Pɔli ya kan Tite mu na naha tii buloo na we? (9,10)

Jahajuuro

Tite ya kalaa kan na nɔhɔlee ya yaa na puye co cogana lemu na ge. P'a ya na puye co ba Kile Kapyebyii ne we, ma li karuɔo pye nɔhɔpiire ni levee beeri p'a pu wii na pu fee taanni be. Pɔli ya jo na cee ganha bu da kalaa kan egilisi funɔɔ ni we, ga celee p'a da ja da ceebirii te ni nɔhɔpiire ti kalaa. Lee wuu na Kitabu w'a li shaa celee pu be mu pu pye jahasheshere nijere pu kalaapiire ti mu. Lemu l'a zhaa cepiire timu ge, lee li wa me: na pu pu namaa jomee co pu da pu nagoo biini da joo. Baara nijeme da ja doru we taan we. Wu nu ni wu nule wo danavere fanha ni. Timote ye pyaa ya n'a daa pyi ye na. Lemu l'a zhaa levee mu ge, lee li wa me: na jani maye na. Kile Munaa be ya soo lee na. Pɔli ya jo ni buloo pu ni na pu pu kafee jomee co keree beeri ni fo li bu foro Kile jomeyahana ye nigin ni. Pɔli ya Kafila wu juɔo kuu na Tite ye pyaa ki pye jahasheshere nijere egilisi wu funɔɔ ni wu kalaa kangana ni

wu niifere pyegana di pyi nɔhɔmɔ baa kɔnhɔ wù pɛen di zhiige, pu ganha bu kakuunɔ ta pu na we.

Ɔunɔ feni kalaa: Tite 2:1

Kalaatɔɔɔ 20 Kpuun Keree

Pyɛeri Nizhiime 3:1-7 wu kalaa.

Kafila wu fungɔ jomɔ pe: Ná ni cee tayerege kpɔn na.

Yegeye

1. Dii cee na já wu poo Kile-cebaama pye Kile-ceme wɛ?
2. Ɔaha yanmunɔ ki wa ni pɛewa ni Kile Ɔaha tãan cee mu wɛ?
3. Cogana leke na ná yaa na wu shɔ co wɛ?
4. Ɔaha na wèe d'a yaa na wèe cèe co ni fungɔngɔ fɛere ni wɛ?
5. Ta taanra wa mu ni ma shɔ wu te ni, fɔ ya Kile Ɔɛeri shiizhan ya?

Ɔahajuuro

Ná ni wu shɔ bɛeri na Ɔe kiriceenre ni lee Ɔe kasaana. Ga tuun wa ni cee wu, kelee ná wuyɛ na ba bye kiricen, lee bu bye lemu Kile ya zhaa cee wu, kelee ná wu kiricen wu mu ge, na wufɔ w'a Ɔaari Ɔaarigazaana na kɔnhɔ wu wo tɔƆaaraga ki sii já danabaama wu Ɔɛeri Kafɔɔ mu. Ga leke wee ya Ɔa nipa ge, lee li wa me cèe pu ma fanha kaan kpɛenge ki wo yalere ti mu na toro Ɔarigana nizaana na.

Ta waha wa li ni cee da wu poo mege yiri kafɔɔ? Ta waha wa li ni ná da wu shɔ pele bani pu Ɔe cen Ɔɔnii Kirisa mu ya? Na Ɔɔmɛɛcoro pye kii keree kii na, lee Ɔe Kile Ɔɔmɛɛcoro.

Ɔunɔ feni kalaa: 1 Pyɛeri 3:3-4

Kalaatɔɔɔ 21

Sefɛɛɛ ni na Maye Tirige

Macoo 20:20-28 wu kalaa.

Kafila wu funɔɔ jomɔ pe: Zebede nagoo pu wo ɲɛɛɛ ke:
Sipyaa ja wu ya ta pa kɔnhɔ sipyii p'a baara pyi wu mu wɛ, ga
kɔnhɔ wu ba baara pyi sipyii mu.

Yegeye

1. ɲaha yaaga Zebede shɔ wu ya ɲɛɛɛ wu nagoo pu shizhaa na wɛ? (21)
2. ɲaha wo ɲɔshɔɔɔ Yesu ya kan cee wu mu wɛ? (22)
3. ɲaha na kalaapiire ti sara bi logoo yirige Zebede nagoo shuun wutàan wɛ? (24)
4. Wèe do, ta wèe bɛ ya ɲuɔɔ fɛɛɛ shaa kɔnhɔ sipyii pu da baara pyi wu mu laa ta wù da baara pyi sipyii pu mu?
5. Kalaa wekɛ tuugo wèe d'a ta Yesu wo ɲahashɛshɛɛɛ ti funɔɔ ni wɛ? (28)

ɲahajuuro

Ta kakuunɔ li wa na ɲahagbaa fɛɛɛ shaa ke kɔɔɔ ke na ya?
Lee li bye Zebede shɔ wu funɔɔ ni na ɲaha tii wu nagoo pu na.
Yani Yesu wu Zebede shɔ wu ɲɔ shɔ ge, a wu ɲɔ kɔn na kalaa
kan sipyii ti mu temu ti wa li feni ni ɲuɔɔ fɛɛɛ sha ke kɔɔɔ ke
na ge. Wee kalaa w'a kɔɔɔ sipyii wo ɲuɔɔ fɛɛɛ pyegana li
kaala bani Yesu ya yi jo na sipyaa sipyaa ya gin wu bye
ɲuɔɔɔ ge, na ma sɔɔ m'a bye sipyii pusamaa wo kapyebye .
Na fara lee na ma funɔɔ bi ɲɛ ma kaa di je sipyii pu bɛɛɛ mu
na ma da buloo wo labye pyi. Yesu ye pyaa ya pye we kalaa

we wo nahasheshere bani w'a labye pyi wu kalaapiire ti ninje ni ba buloo je we, ma li ta be we wu bye pu nujofoo ni pu kafoo we, na je be Kile ye pyaa wo ja we.

Lee je kawaa kiriceen nujofee pu beeri mu. Wu Yesu fe taanni wu da labye pyi sipyii pu mu wu ganha bu wuye yaha nujofee ti se ta wu na we, bani nujofoo nigin ye wu wa wee je To Kile ni Yesu.

Nujofeni kalaa: Macoo 20:26b

Kalaatoo 22

Sefeere ni na Maye Tirige

Macoo kitabu wu 23:1-12

Kafila wu funjo jomoo pe: Jahagbaa tateenye ya dan Kamapyevae ni Farizheen ni lige tuun ni.

Yegeye

1. Jaha wo labye Farizheen ni saliya karamogoloo pu bi byi we? (2)
2. A Yesu di jaha wo yere kan wu Kalaapiiri ti mu Farizheen pu shizhaa na we? (3)
3. Jaha wo kapyengee Farizheen pu bi pyi konho sipyii pu da pu naa we? (5, 7)
4. Yee nijaa wo jagbaacomoo pu je ni Farizheen zoloo ni ya ta kapyebyii zoloo pu je pu mu?
5. Pyegana leke na sipya ya yaa na ma fanha pyi we?

ᐅᐱᐱᐱᐱᐱᐱ

We xuu we ni Kile koo li nahagbafεε pu keree k'a yu, piimu p'a pu wo fanha ki kasa ye sipyiri ti na ge. Farizheen pu ni kamapyevεε pu bi Musa wo saliya wu ce xuuni bani pee pu bi Isirayeli sipyii pu kalaa wu ni. Nijaa we be ni Kile koo nagbaacom᠔᠔ piimu p'a Kile kafila wu ce ge, pu bu we yaha wà na jaari na sahani ni sefeleε pu wo keree ki ni lee je jurumu ni na maye faanna na ma sipyijii be faanna. Wèe sefeleε pu wo keree kee yahabaa t'a ya Kile koo jaara li waha wù keje ni nijaa. Kaa kaa farizheen pii ni kama pyevεε pu bi byi ge pu bi kee beeri pyi k᠔nh᠔ p'i mas᠔᠔ ta sipyii mu. Pu bi puyε jatani kacemεε Sipyii na pu pele, lee be di dan pu ni. Kaf᠔᠔ ya li jo wu wo kalaapire ti mu na ti ganha bu da da sipyii wo pεεje shaa we, ma li kap᠔᠔᠔ pye ᐅᐅ᠔᠔᠔᠔ nigin ye wu wa wu mu wee je Yesu. Wèe be ya yaa wu da Yesu fe taanni yani wù da sipyii wo pεεje shaa ge, wù da Yesu fe taanni na labye pyi Kile mu ni wù z᠔᠔᠔ pu beeri ni.

ᐅᐅ᠔᠔᠔᠔ feni kalaa: Macoo 23:12

Kalaat᠔᠔᠔᠔ 23 **Sefεεε ni na Maye Tirige**

Yohana kitabu wu 13:1-17 kalaa.

Kafila wu fun᠔᠔᠔᠔ jom᠔᠔ pe: Yesu ya wu kalaapiiri ti t᠔᠔᠔᠔᠔᠔ yi jé.

Yegeye

1. Jaha na Yesu ya wu Kalaapiiri ti tɔɔɔ yi jé wɛ?
2. Yee funɔ na jaha na Pyɛeri d'a she na Yesu da ga wee tɔɔɔ yi jé-e wɛ?
3. Jaha na Yesu d'a wu Kalaapiiri ti pye na ti beeri je fɛfɛɛ-i wɛ? (11)
4. We kafila we jaha jo fiinɛ «Kapyebye ya pele wu ɲuɲɔɔ na wɛ»?
5. Na saha ni verisee 17 wu ni jaha k'a ba wèe pyi duba nagoo wɛ?

Jahajuuru

Yesu ya li she wu kalaapiire ti na:na we wo taanra ti je tɛhene baa pu shizhaa na. Na saha ni Yesu wo jahasheshɛere ti ni w'a kalaapiire ti kalaa na ti ganha ba ɲuɲɔ fɛere ta yerege shaa wɛ, ga fɔ kapyebye wogo. Bani wèeye pyaa ya pa sipyii di ba baara pyi wù mu wɛ, ga wù ba baara pyi sipyii mu. Wu kafila wa we «Ne wa yee niɲe ni ba kapyebye je wɛ». W'a kapyebye cogo lo na wu kalaapiire ti tɔɔɔ yi jé. Pyɛeri na she Yesu da wu tɔɔɔ je wɛ, lee ya pye li cogo na, Yesu ye pyaa da bye yi jaha jo fiinɛ wɛ. Naha Yesu ya yi yu Pyɛeri mu na pu beeri p'a yaa na pye fɛfɛɛ. Yesu bi Kalaa kaan ni ɲɔ jomɔ ye ni we ga wu bi ma jahasheshɛere be kan. Wu na kalaapiire ti tɔɔɔ yi jé lee ya li she na kalaapiire ti be tiye tirige ti da labye pyi tiye mu. Sipya weke w'a wuye tirige ge, ke koɲ ke sipyii wo jate ya nɔ weefɔ na wɛ, ga Yesu ya yi jo sipya wemu bu wuye tirige Kile na ba weefɔ durogo. Ta wèe be ya wùye tirige wu sipyinjii mu ya? Lee Kafɔ ya zhaa wèe mu wèe wo cana beeri labye wu funɔ ni.

ɲuɲɔ feni kalaa: Yohana 13:13, 14

Kalaatɔɔɔ 24

Sefɛere ni na Maye Tirige

Filipe Sheen kitabu wu 3:4-11 kalaa.

Kafila wu funɔɔ jomɔ pe: Kaa lemu li bye ne mu kuduun ge, ne lee jate bɔɔɔɔ kɔnhɔ di Yesu ta.

Yegeye

1. Luu leke di bye Pɔli ni we? (6)
2. Pɔli d'a naha pyi ni wu wo kudun wu ni kɔɔɔ na we? (7)
3. Wù bu jo we Pɔli fe taanni wù wo kaɔɔɔ ki da ya na pyi keke wèe wo Yesu nɔhɔ paara li ni we?
4. Yee wa funɔɔ wa li na nago m'a tee ma wo kudun wa shé Yesu kaa na ya?
5. Naha na Pɔli d'a sɔɔ na buun wu wo kuduun wu bæri ni Kirisa wuu na we? (10)

Nahajuuru

Niifeere funɔɔ ni kaa la shishiin ya ye Yesu wo macɛɛ ki na we. Bani kaa la shishiin da já mazhɔ kan wèe mu ni na Yesu ce na sɔɔ wu na na pye ma shɔɔɔ be we.

Wèe ya li na ke kɔɔɔ ke wo tayerege ya pye kaɔɔɔ na sipyii niɛɛɛɛ pye pu ya jani Kile koo li na we. sipyii niɛɛɛɛ p'a yu na pee ne Kulo li yaperɛɛ fɛɛ, pii di yu pee ne sɛsɛɛɛɛ nahagbafɛɛ kpuun shɛɛn. Pee be di yu na pee wo cèe pu ne sɛsɛɛɛɛ nahagba fɛɛ wo poropushaa. Pɔli be bi da já yee tuugo jo, ga w'a funɔɔ wɔ yee bæri na kɔnhɔ wu Kirisa ta

na pye wu shɔwɔ. Pɔli wa li feni ma Kirisa ce na wu wo xurɛne li be wo fanha ki ce. Ga lemu la fiingɛ ge, lee li wa mɛ: Ma bu jo m'a Yesu wo jiiɛɛɛ te ni wu wo fanha ki ta fo ma bu sɔɔ na kanhama pu be soro mana jo wuyɛ pyaa ya kanhama ta tagana leke na koŋɔ puga ge. Na kanhama soro Yesu mege na lee ye be we, ga fo ma bu ma wo nibyelegeɛ ki yaha ni cexaara la keree kee, bani nohɔmɔ keree ki je kii. Wu da se jaha na feɛɛɛ ni .

Ɔunɔ feni kalaa: Filipe Sheen 3:7

Kalaatɔɔɔ 25

Sefɛɛɛ ni na Mayɛ Tirige

Pyɛɛri nizhiime we 5:1-11 wu kalaa.

Kafila wu funɔɔ jomɔ pe: Nɔhɔlɛɛ fara nɔhɔpiire na wu beɛri pu wuɛ tirige Kile wo fanha keɛɛ ki jɔhɔdaan

Yegeye

1. Ta Kile Baara je fanha kaa, kelee daan na mu wu je wii? (2)
2. Dii Kile kapyebye ya yaa na wu dubyagbaha co we? (2,3)
3. Jaha na weɛ ya baara pyi Kile mu we? (4)
4. Jaha wo kalaa tuugo Pyɛɛri di gaan weɛ mu tabaara ni na mayɛ tirege shiizhaa na we? (5,6)
5. Jaha weɛ d'a yaa na pye shiitaanni shizhaa na we? (8,9)

ᐅahajuuro

Pyɛeri ma li ta be wu bye Yesu wo kalaapire, w'a wuye jate ni egilisi nɔhɔlee pusamaa ni nigin. Wu bi ta wuyɛ fanha jɛhe pu na we, ga w'a pu kalaa ba wu cebooloo jɛ we. Pyɛeri ya egilisi levee pu funɔɔ tirige li na na: p'a nɔhɔlee pu pɛle. Yee beeri ya li ce na maye tirige jɛ levee kɔrɔɔ we, na saha ni fanha ke ki wa pu ni ge, pu funɔɔ jɛ tuun beeri pu da pu nidaan keree pyi. Fungɔngɔ feere ni maye tirege ya pu kuunɔ tuun beeri ni. Wù li ce na tabaara jɛ jurumu wemu niɛ k'a cogi ki gbomɔ be da pen ge.

Shitaanni wo jurumu w'a pye were ni wu bye li feni ni wuye taanna ni Kile ni.

Na she nɔ fɔ wù sefelee Adama ni Awa na, pee piimu be pu bi li shaa di puyɛ taanna ni Kile ni ge. Lee wuu na Kile Kafila ya li jo na Kile ya yogo tunni ni tabaara fee ni, na niime kaan maye tirigefee mu. Wèe bu wùye tirige Kile ye pyaa na wee durogo, ga wù bu wùye durogo Kile na wee tirige. Lee wuu na ceboloo Kile nidaan wu jɛ na wù wùye tirige lee ya pɔrɔ watii wu pa wee tirige wù shiige wuu di gori.

ᐅunɔ feni kalaa: 1 Pyɛeri 5:6

Kalapiire ti wo ɲerege ka jo

Wèe To Kile,

mu wemu wu wa fugba we ni ge,
mu mege ki pye feefe.

Ma saanra ti pa.

Ma ɲidaan w'a byi ɲiɲe ke na,
ma na jo ba w'a byi pyegana
lemu na fugba we ni we.

Wù ɲipaa ɲolige kan wù mu.

M'a wù kakuuyo yi yafa wù mu,
ba wèe be ya wù sipyinjii wo
kakuuyo yi yafani pu mu we;
p'a yemu pyi wù na ge.

Ma ganha bu wù yaha wù jé
nɔwuuro ni we,
ga m'a wù tanha Shitaanni na.

Bani saanra te, ni sefeere te, ni nɔɔɔ we,
yee beeri ɲe Mu woyo tehene baa.

Amiina.